

2018 de Üçüncü Yaşın Turizm ve Ekonomi Fırsatları

Mevcut genç nüfus sayımızın yüksekliği ile ülkemiz haklı olarak dünyanın en genç ülkelerinden birisi olmakla övünmektedir, ancak diğer yandan da ülkemiz dünyanın en hızlı yaşlanan ülkeleri içerisinde sıralamada ilk 10 içerisinde yer almaktadır. Yaşlanma ile ilgili ihtiyaçların karşılanmasına yönelik süreçler gerek politika ve mevzuat, gerek turizm ve bakım, gerek tedarikler ve yatırım, teknoloji ve işletme modelleri olarak ülkemizin gündeminde yeterince bulunmamaktadır. Bu demektir ki ülkemiz devlet organları, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları, akademi ve medya kuruluşları, turizm ve sigorta kuruluşları başta olmak üzere yaşlanma ekonomisi olarak adlandıracağımız yeni bir iş alanını inşa etmenin eşiğindedir.

Yaşlanma ekonomisinin birçok açıdan gündeme getirildiği ve dünyanın yaşlı ekonomisindeki aktörlerinin ülkemizdeki dinamiklerle tanışarak deneyimlerini aktardığı, ülkemizin tek platformu olan ve geleneksel olma değerini yakalayan organizasyon **“Uluslararası Üçüncü Yaş Baharı Turizmi ve Dinamikleri Kongresi”** ‘dir.

Yaşlılıkta turizm, seyahat, eğitim, teknoloji, yatırım, inşaat, tüketim, sağlık, sigorta ve rehabilitasyon ürünleri ile yaşlı bakımı ekonomisinde ulusal çözümlerimizin geliştirilmesinde öncü olan ve geleneksel hale gelen **“Beşinci Uluslararası 3. Yaş Baharı Turizmi ve Dinamikleri Kongresi”** 30 Kasım – 01 Aralık 2017 tarihlerinde Ankara Hilton Otel’inde; T.C. Cumhurbaşkanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Ankara Üniversitesi destekleriyle; Hacettepe Üniversitesi, Ankara Ticaret Odası, Philips Türkiye, Samsung Türkiye ve Flavius Antiaging Merkezleri başta olmak üzere diğer kurum ve kuruluşların katkılarıyla; Ankara Üniversitesi Rektörü Prof.Dr. Erkan İBİŞ başkanlığında, Medikal Turizm Derneği Başkanı Uzm.Dr.Sinan İBİŞ koordinasyonu ile gerçekleştirilmiştir.

Kongreye yurt içi ve yurt dışından meslekleri ve uğraşı alanları akademisyen, öğretim üyesi, arkeolog, avukat, sosyal hizmet uzmanı, fizyoterapist, psikolog, sosyolog, hemşire, halkla ilişkiler, gerontolog, mühendis, hukukçular, üst düzey yönetici, şirket sahibi, işletme sahibi, kamu personeli, çeşitli vakıfların yönetim kurulu başkanları ve yönetim kurulu üyeleri, diyetisyen, doktor, eczacı, editör, yazar, gazeteci, mimar, öğretmen, öğrenci, sağlık memuru, satış ve pazarlama uzmanı, turizmci, teknoloji şirketleri yatırımcıları, inşaat şirketleri ve yatırımcı şirketler, sigorta şirketleri yöneticileri, huzurevi ve yaşlı bakım merkezleri yöneticileri, bürokratlar ile diğer sektörlerden temsilciler olmak üzere 379 izleyici kişi katılım göstermiştir.

Kongre **Doğan Haber Ajansı, Anadolu Ajansı, NTV, TRT Haber, www.turizmhaberleri.com, Tourmag Dergisi, Popüler Sağlık Dergisi, www.illedesaglik.com, www.spawellness.com** haber blokları tarafından izlenmiş, kongre hazırlık dönemi, kongre döneminde birçok medya haberleri oluşturulmuş ve kongre sonrası kongreden elde edilen bilgilerle haber çalışmaları da halen devam etmektedir.

Kongre içerisinde başlangıçta 2016 yılı kongresinden bir film gösterisi gerçekleştirilmiş, ardından protokol konuşmaları kısmında 5 otorite konuşmalarını yapmış, konuşmaların başlangıcında ise Sayın Cumhurbaşkanımızın kongremize okunmak üzere gönderdiği mektup tüm katılımcılar huzurunda okunmuş; oturumlar kısmında İrlanda, Hollanda, Polonya ve Türkiye’den 9 ayrı konuşmacı tarafından toplamda 12 ayrı sunum gerçekleştirilmiş; oturumlar içerisinde huzurevleri ve yaşlılığın ekonomi alanlarının anlatıldığı **“Biraz Huzur”** ve **“Üçüncü Bahar”** isimli iki ayrı belgesel film ülkemizde ilk defa izlenmiş; ayrı bir oturum olarak dört otorite ve tüm kongre katılımcılarının soruları, yorumları, katkıları ve

eleştirileri ile interaktif katılım sağlanan **“Yaşlanma Ekonomisinde Gelecek Zirvesi”** gerçekleştirilmiş; TRT Haber televizyon kanalı tarafından Türkiye’de ilk defa yaşlanma konusunun işlendiği **“Sağlık Olsun Programı”** kongre içerisinde, kongre koordinatörünün program sunucusunun sorularını cevapladığı ve katılımcıların iştirak ettiği canlı yayın tv programı kongre salonundan gerçekleştirilmiştir.

Kongrenin etkinliği olarak ise ülkemizde yaşlanma konularında algının ve farkındalığının güçlendirilmesi ile sosyal algı ile ekonomi alanlarındaki girişimlerin tetiklenmesine yönelik olarak 07-14 yaş arası normal ve engelli çocukların katılımıyla **“Yaşlılık ve Teknoloji”** ile **“Yaşlılık ve Sosyokültürel Hayat”** konularında teknoloji ödüllü resim yarışmaları düzenlenmiş ve başarılı bulunan 28 ayrı çocuk resmine başarı ödülleri, 20 çocuk resmine ise teşvik ödülleri verilmiştir. Başarılı bulunan ilk 4 resmin ise duvarlara asılabilir portre versiyonları hazırlanmış, 2.400 adet reproduksiyonları bastırılarak dağıtılmaya başlanmıştır. Ayrıca Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü işbirliği ile **“Çinicilik ve Ebru Sanatı”** uygulamaları kongre boyunca katılımcılar ile paylaşılmış, kongrenin ilk günü akşamı ise gala organizasyonu gerçekleştirilmiş ve galada konser verilmiş, gala organizasyonu içerisinde ise yaşlılıkta verimlilik çalışmalarının gerçekleştirildiği yaşlı grubundan 12 yaşlımıza teknoloji destek ödülleri verilmiştir.

Değerlendirme...

Ülkemizde yaşlanmanın doğurduğu ihtiyaçların karşılanabilirliği gözden geçirildiğinde; on yıl önce ülkemizde yaşlılıkla ilgili herhangi bir konu ülkemizde gündeme gelmez iken; Medikal Turizm Derneği tarafından gerçekleştirilen yaşlılık temalı medya kanalıyla toplumsal bilgilendirme çalışmaları, sosyal algı ve sosyal proje çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Ardından ise devlet, akademi, özel sektör, yatırımcılar ve sivil toplum kuruluşları başta olmak üzere lokomotif güçleri bir araya getirmek ve yaşlanma konularına sağlıklı, bilimsel zemin hazırlamak üzere ilki beş yıl önce gerçekleştirilen Uluslararası 3. Yaş Baharı Turizmi ve Dinamikleri Kongresi gerçekleştirilmiş, bu kongrenin üstlendiği misyon ile; devlet, bürokrasi, diplomasi, özel sektör, sivil toplum, akademi, medya, turizm, eğitim, istihdam, üretim teknoloji ve yatırım sektörleri başta olmak üzere birçok potansiyel alanda yaratılan pozitif etki ile ülkemizde bini aşkın alanda yaşlılığın ihtiyaçlarına çözüm olacak çalışmaların başlatılmasında domino etkisi oluşturulmuştur.

Gelişmiş ülkelerde asırlık çalışmalar ile çok büyük bir ekonomi alanı olmayı başarmış; yaşlılık, yaşlanma ve yaşlılar konuları memnuniyetle söylemek gerekir ki artık ülkemizin de gündemindedir. Yaşlı ve yaşlılık alanlarında olabilecek hizmetten sağlığa, sigortadan teknolojiye, yatırımdan lojistiğe, turizmden tedariklere, tekstilden beslenmeye, mevzuattan politikalara, eğitimden istihdama kadar daha niceleri sayılabilecek binlerce çözümden her biri ülkemiz için rekabetten uzak, yenilikçi ve değer yaratan iş fırsatlarını doğurmaktadır.

Kongremizden çıktılar...

Yaşlılık ve yaşlılar ile ilgili süreçler gerek kongrede gerçekleştirilen uluslararası deneyimler, gerekse de katılımcılarında fikirleriyle ve söylemleriyle katılabildikleri aktiviteler ile çok yönlü olarak irdelenmiştir ve tartışılmıştır.

Yapılan konuşmalar ve değerlendirmelere göre kongremizde ortaya çıkan sonuçlardan seçilen

40 önemli husus aşağıdadır;

1. Devletimizin ve ilgili otoritelerin yaşlılık ve yaşlanma konularında ulusal kalkınmayı sağlayacak yaşlanma politikalarını belirlemesi ve uygulamaya koyması gerekmektedir.

2. Ülkemizde yaşlılık konusunda algı ve farkındalık maalesef son derece yetersizdir. Ülkemizde yaşlılarında içerisinde yer aldığı dezavantajlı gruplara olan ilgi ve alaka tamamen söylemlerde kalmaktadır ve herhangi bir icraata dönüşmemektedir.
3. Gençlerin ve aile bireylerinin ailelerindeki yaşlılara karşı tutum ve davranışları da son derece yetersizdir.
4. Ülkemizde sıklıkla övünerek dile getirilen çekirdek aile yapımız ise bugün neredeyse yok olmak üzeredir.
5. İlköğretim okullarında yaşlılık, yaşlanma ve bireysel görevler konularında dersler verilmesi, çocukların yaşlılarla ilgili bakımevi yaşamlarını görmeleri ve yaşlılar ile iletişim kurmalarının özendirilmesi son derece kıymetlidir.
6. Medya organlarının şu an dünyanın en büyük sorunlarından birisi olan yaşlılık ve yaşlanma konusunda algısı ve farkındalığı düşüktür, bu alanlardaki medya etkinliklerine katılımları son derece yetersizdir. Yaşlı ve yaşlanma konularında yapılması gereken her şey için medyanın duyarlı davranması son derece değerli olacaktır.
7. Yaşlılık ve yaşlıların konu edildiği, duysal, görsel, işitsel etkilerle bireysel eğitimlere çok önemli katkılar sağlayan kültür sanat etkinlikleri ile film çalışmalarının ülkemizde yaygınlaştırılması, teşvik edilmesi algı ve farkındalık yaratmanın en önemli yollarından birisidir.
8. Yaşlılar ile çocuklar ve gençler arasındaki diyaloglar mevcut değildir, bu diyalog eksikliği nesiller arası dayanışma eksikliği ile bireysel, ailesel, toplumsal değerlerin nesillere aktarılamaması nedeniyle tek millet olabilme özelliğimiz büyük risk altındadır.
9. Emeklilik yaşının 65 olması insanların en üretken çağlarındaki en değerli tecrübelerini bir hiç haline getirmektedir. Emeklilik yaşının ileri çekilmesi, isteyen kişilere yaşa bağımlı olmaksızın çalışma imkanı sağlanması insan kaynağımızdaki eşsiz deneyimlerin topluma yayılması ve kullanılması ile ülkemizin refahına önemli katkılar sağlayacaktır.
10. Yaşlılık ile ilgili bilimsel çalışmalar, araştırmalar, arge ve inovasyon çalışmalarının desteklenerek bu alanlarda çalışan bilim insanlarımızın sayısının artırılması gerekmektedir.
11. Yaşlılar ve yaşlılık ile ilgili iş alanlarının geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması süreçleri için devletimizin ilgili bakanlıklarının teşvik edici kuralları ivedilikle hayata geçirmesi son derece önemlidir.
12. Emeklilik ve yaşlılık dönemindeki sosyal güvenlik imkanlarının azalmak yerine artırılması gerekmektedir. Çünkü yaşlılık döneminde insanların yardım ile yaşayabilme ihtiyaçları ortaya çıkmaktadır. Ülkemizde emeklilik ve yaşlılık dönemlerinde bireylerimiz fakirleşmektedir ki bu uygulamaların ve politikaların ivedilikle gözden geçirilerek güncellenmesi gerekmektedir.
13. Merkezi hükümet otoritelerinin ülkemizin her bir tarafındaki yaşlı bireylerin ihtiyaçlarını karşılayabilecek imkanları yaratabilmesine yönelik olarak; yerel yönetimlerin rollerinin geliştirilmesi gerekmektedir. Ankara'dan seksen iki ilimizin, yüzlerce ilçemizin yaşlı ve emeklilerinin ihtiyaçlarını sağlıklı, yerinde ve zamanında karşılayabilmek pek mümkün gözükmemektedir.
14. Yaşlılara evde sağlık ve bakım hizmetleri ile uzaktan teknolojik bakım desteklerini yaygınlaştırılması, sosyal güvenlik şemsiyesi altında bu uygulamaları desteklemesi son derece önemli. Devletimizin bu konuda kuralları geliştirmesi gerekiyor ve özel sektör ile işbirliği yapması gerekiyor.

15. Yaşlılar ve emekliler için sağlanacak yardımcı malzemelerin (alt bezi, pad, beslenme pompası setleri, oksijen cihazı ve sarfları vs.) %100 'ünün devlet tarafından karşılanması ve yaşlılara bunun için çıkartılan uğraşılması güç bürokrasinin kaldırılması çok önemli.
16. Yaşlıların huzurevlerine ihtiyaç duyması halinde devlet huzurevlerinde yer açılmasını beklememesi ve dilediği huzurevinden faydalanabilmesi, yaşamlarına imkan sağlamayan emekli maaşlarının huzurevlerinde kalabilmeleri için kullanılması gibi zorlukların ivedilikle ortadan kaldırılması gerekmektedir.
17. Huzurevleri ve yaşlı bakım merkezleri ile modelleri ruhsatlandıran yönetmeliklerin ivedilikle değiştirilmesi gerekmektedir.
18. Yaşlıların ve emeklilerin çeşitli özel veya devlet kurumlarından hizmet alımı veya herhangi bir nedenle ilişki kurması halinde bu işlere öncelik verilmesi gerekmektedir.
19. 65 yaş üstü kişilerin yaşamlarını kolaylaştırmak, aktif tutmak, mutlu kılmak üzere faydalanabilecekleri hizmet veya ürün alımlarında vergi oranlarını sembolik hale getirmek gerekmektedir.
20. Huzurevlerinde yaşlıların hizmet alımlarını kolaylaştırmak, hizmet alımlarına imkan sağlamak için huzurevlerine ödedikleri bedelleri KDV den muaf hale getirmek gerekmektedir. Ülkemizdeki 65 yaş üstü kişilerin kendi adlarına yaptıkları tüm harcamalarda KDV oranlarını örnek olarak %6,5 gibi tek bir rakam haline getirmek yaşlılar için çok değerli olacaktır.
21. Yaşlılar için ürün, hizmet üreten tesislerde ülkemizde kalkınma ve üretkenlik sağlamak için yapılacak tüm yatırımlara KDV, kurumlar vergisi, ithalat vergileri, harçlar, stopajlar ve diğerlerinde mevcut tüm vergisel sorumlulukları örnek olarak beş yıl boyunca %50 azaltmak gibi uygulamalar ile bu alanlardaki yatırımların yaygınlaştırılması teşvik edilmelidir.
22. Ülkemizde gerek devlet ve özel sektör huzurevlerinde çalışan personel, gerek evlerde yaşlanmış aile bireylerine bakan kişiler, gerekse özel sektörde evlerde yaşlı bakımı alanında çalışan niteliksiz kişilerin nitelikli hale getirilmesi için eğitilmeleri ile kayıt altına alınmaları, dönemsel olarak sınavlar ile eğitsel değerlerinin zinde tutulmaları, bu kişilerin çalışmalarını yaygınlaştırmak üzere ilgili Bakanlık veya yerel otoritelerin bu kişilerin çalışmalarına yardımcı olmak üzere topluma çağrı yapmaları, çağrı merkezleri ile ihtiyaç sahiplerine niteliklendirilmiş iş güçlerini önermeleri son derece kıymetlidir.
23. Ülkemizdeki yaşlılar, engelliler ve hastalar şu an bakım elemanı bulamamaktadır. Eğitilen bakım elemanları da düşük ücretler nedeniyle başka işlerde çalışmayı tercih etmektedir. Ülkemizin her bir noktasında bakım elemanı ihtiyacını karşılamak için uluslar arası geçerliliğe sahip bakım elemanı eğitim programlarının uzaktan eğitimle; İngilizce, Arapça, Rusça dil seçenekleri ile verilebiliyor olması da son derece kıymetlidir.
24. Şu an ülkemizdeki sayısı kesin bilinmeyen ancak 60 bin kişi civarında olduğu düşünülen, çeşitli ülkelerden ülkemize gelmiş, niteliksiz ve kayıt dışı personellerle evlerde bakım hizmetleri verilmektedir. Evde yaşlı bakım hizmetlerinde gayri resmi çalışan, deneyimsiz bu kişiler yaşlılarımızın sağlıklı yaşamlarına yardım etmek, onların bakım hizmetlerini karşılamak konularında eğitimsizdirler, fayda sağlamak yerine çoğu kez zarar vermektedirler.
25. Evde bakıma muhtaç yaşam sürmek zorunda olan yaşlıların birçoğunda bası yaraları, hareketsizliğe ve hijyen uygulamalarındaki eksikliklere bağlı yaralar son derece yaygındır ve bu ve buna benzer bilgisizlik nedeniyle gözden kaçan basit olumsuzluklar çoğu kez yaşlılarımızın yaşam sürelerini kısaltmaktadır.

26. Yaşlılara evlerinde bakım hizmeti sağlamak üzere yaşlılara psikososyal yönden, beslenme ve hareketlilik yönlerinden yaşlıların hayatına katkı sağlayamamaktadır, birçoğu zaten Türkçe konuşmadığından yaşlılarımız ile iletişimde kuramamaktadır. Yaşlılarımızı değersizleştiren bu hizmet karşılama şeklinin derhal sonlandırılması, yabancıların ülkelerine geri dönmeleri, ülkemizdeki genç nüfusun eğitilerek, asgari ücret yerine dolgun ücretlerle yaşlıların yaşamlarına dahil edilmeleri konusunda uygulama ve denetim hizmetlerinin hayata geçirilmesi ivedidir.
27. Yaşlılara evde bakım hizmetlerinde iş gücünün planlanması ve tedarikine yönelik planlanmış istihdam bürolarının yaygınlaştırılması ve bu bürolar ile ilgili yönetmeliklerin kullanımlarının yaygınlaştırılması, neredeyse tamamına yakını kaçak çalışan istihdam sağlayan büroların tespit edilerek kayıt içine alınması veya kapatılması gerekmektedir.
28. Yaşlılarla ilgili ürünler, ekipmanlar, cihazlar, araçlar, aletler, yaşam evleri, hizmetler, sigortalar, seyahat olanakları ve daha nice ilgili hususların ülkemizde üretilmelerinin sağlanması konularını geliştirmek üzere ilgili bakanlıklarda komisyonlar kurularak yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi ve otoritelerce bu belirlenen hususların hayata geçirilmesi gerekmektedir.
29. Yaşlılıkla ilgili Alzheimer, Demans, Parkinson, Epilepsi, felç/inme gibi yaşlılığın sık görülen hastalıklarıyla ilgili bilimsel çalışmaları ve sosyal girişimleri desteklemek üzere sosyal fonlar kurulması, bu fonlara yaşlandıran alışkanlıklara ait harcamalardan temin edilmek üzere kaynaklar oluşturulması değerlidir.
30. Yaşlıların ileri sağlık bakımı ve desteği gereken durumlar için hastanelerdeki palyatif bakım kapasitelerinin geliştirilmesi son derece önemlidir.
31. Belediye hizmetlerinde ve şehirciliğin gelişmesinde; yaşlıların ve sosyal dezavantajlı bireylerin mutlaka varlığı dikkate alınarak çözümler üretilmesi gerekmektedir (uygun kaldırımlar, az gören ve az işitenler için şehir hayatına katılımı kolaylaştırıcılar, uzaktan bakım destek teknolojileri ile hizmet sağlama, evde bakım destek hizmetleri geliştirme, sosyal katılımı geliştirecek uğraşı ve beceri atölyeleri gibi sayısız yapılabilir örnekler var.)
32. Yaşlılık savunma yeteneklerinin azaldığı bir dönemdir, o nedenle evde uzaktan bakım destek teknolojilerine yaşlı güvenliği gibi sensörlerin entegre edilmesi, kaybolma ihtimali olan yaşlılara konumlarından haberdar olmayı sağlayacak teknolojik aparatların uygulanması ve bedellerinin sosyal güvenlik kapsamında karşılanıyor olması da önemlidir.
33. Yaşlıların hemen hemen her birinde en az bir devamlı hastalık vardır ve yaşlıların teknoloji imkanları ile evlerinde sağlık bilgilerinin temin edilmesi ve bu bilgilerin gerektirdiği işlemlerin yapılması için uzaktan sağlık desteği teknolojilerinin yaygınlaştırılması ve sosyal güvenlik kapsamında ödenebilir olması önemlidir.
34. Her bireyin geleceğinde bakım ihtiyacı olabileceği kaçınılmaz bir gerçektir. Bu gerçeklerle her birey hangi yaşta olursa olsun küçük primler ödeyerek sahip olacakları sigorta kapsamı ile gelecekte bakım için her ay ödenebilir sabit bir ödemeye sahip olması onların bakım dönemlerinde kendilerine müthiş bir destek ve imkan sağlayacaktır (Emeklilik sigortası gibi yaşlılıkta bakım destek sigortası tanımlanabilir).
35. Yaşlılar emeklilik öncesinde yapamadıklarını emeklilikle yapmak istemektedirler ve bunların başında da seyahatler, geziler ve yaşanmamış deneyimler gelmektedir. Yaşlıların ve emeklilerin öncelikle ülkemiz insanları için, turizme katılımlarını teşvik ederek ülkemizde iç turizmde büyük bir katılım ve katma değer yaratılabilir.

36. Gelişmiş ülkelerde bulunmayan ve ülkemizde bulunan değerlerimizin dış turizm için pazarlamada kullanılması yaşlı turizmi ve yaşlanma turizminde ülkemizin tercih edilmesini sağlayabilir.
37. Yaşlıların sağlıklı, güvenli yaşamları ve onların yaşamsal kısıtlılıkları ile erişim zorluklarını referans alan, çeşitli hizmetler ile bütünleştirilmiş akıllı ve nitelikli konutlar, inşaat sektörü tarafından gündeme alınmalı ve bu konutlar vergi istisnaları ile üretilerek yerli-yabancı yaşlıların satın almalarına imkan sağlanmalıdır.
38. Ülkemizin turizm alanları son derece değerlidir ve bu alanlarda da müthiş turizm yatırımlarımız vardır. Turizmde yaşanan verimsizliğin doğurduğu kriz, bu işletmelerin hedef ülkelerde kuracakları işbirlikleri ile emekli veya yaşlıları bu tesislerde ağırlama seçenekleri yaratılabilir.
39. Ülkemizdeki turizm teşvikleri dünyada yaşlı turizmi yapan kuruluşların yatırımlarını ülkemize yönlendirilmeleri için onlara bir fırsat olarak sunulabilir ve potansiyel yatırımları ile yaşlı turist potansiyelleri ülkemize çekilebilir.
40. Ülkemizin turizm olanakları, kapasitesi ve fırsatları turizm haberciliği ile dünyanın erişimine sunulabilir. Bunun için turizm haberciliğinin mutlaka önemsenmesi, içeriksel ve ekonomik yönden desteklenmesi gerekmektedir.

Küresel turizm pazarında yaşlı turizmde Türkiye destinasyonu...

Ülkemiz küresel pazarda önemli turizm ülkelerinden birisidir. Ülkemiz küresel pazara sunduğu turizm ürünlerinde rekabetten uzak, nitelikli ve verimli turizm ürünlerine yatırım yapılmalıdır. Ülkemiz 70 'e yakın ülkeden 3-4 saatte tek uçuş ile ulaşılabilir, 110 ülkeden vizesiz girilebilir, herkesin ihtiyaçlarına uygun olağanüstü iklim çeşitliliği ile insanlara keyifli bir yaşam atmosferi sağlayabilen, zengin doğal bitki örtüsü ve dünyanın en büyük kültür mirası ile tüm gezginlerin beğenisini kazanabilen, kültürleri ve hizmet gücü ile de memnuniyetlerde zirveyi yaşatabilen, insanların eşsiz deneyimleri yaşayabilecekleri turizm imkanlarına sahiptir.

Yaşlı turizmi ve yaşlı bakımı turizmi şu an dünyada en popüler, çok yönlü kazanımları olan, en yüksek ekonomik verimliliğe sahip turizm ürünüdür. Yaşlı turizmi ve yaşlı bakımı turizminin diğer turizm ürünlerinden en büyük farkı turizme katılan kişilerin karar vermesi halinde turizme katılım süreleri hayatlarının sonuna kadar sürebilmektedir. Günümüzde bir tatil turistinın ülkemize gelip bir süre sonra evine dönmesinde 7-14 günlük sürede ülkemize bırakılan kazanç 735 USD civarında gerçekleşirken, yaşlı ve yaşlı bakımı turizmde bir turistin ülkemize kazanımı ile turist başına verimlilik bir yıllık bir yaşam süresinde 24.000 USD ile 72.000 USD arasında değişebilmektedir.

Ülkemiz yaşlıların turizme katılımları, yaşam tercihlerini geliştirmeleri açısından gelişmiş ülkelerde olmayan birçok eşsiz avantajlara sahiptir.

Turizm kapasitemizin doğru pazarlarda, doğru kurumlarla yapılacak pazarlama iletişimi ile iş verimliliğine dönüştürülmesi turizmcilerimizin birincil hedefi olmalıdır.

Turizm alanındaki sivil toplum kuruluşları ve turizm örgütlerinin; turizmcilerin vizyonlarını, hedef pazarlara erişimlerini, onların iş üretme yeteneklerini geliştirmelerini sağlayacak vizyonu ve uygulamaları hayata geçirmeleri de önemlidir.

Turizmde potansiyel olabilecek destinasyonlar, pazarlar, kurumlar ve taleplerin tespitinde 256 ülkede yer alan dış temsilciliklerimize çok önemli roller düşmektedir. Yapılabilecek bu tespitlerin ülkemizdeki turizm profesyonelleri ile paylaşılması halinde gerçekleştirilecek pazarlama iletişimi sayesinde bu ülkelerden ülkemize yaşlılar getirilebilecektir.

Sonuç...

Ülkemizde yaşlılar, yaşlanma ve yaşlılık konularında pazar tek kelime ile boştur. Yatırımcıların ve girişimcilerin boş pazarı üretimle, tedarikle, çözümlerle değerlendirmesi için zamanlama uygundur. Yaşlılık ile ilgili ekonomi alanları ile, yaşlı turizmi ve yaşlı bakımı turizmi potansiyelimizin ülkemizin otoriteleri tarafından hizmete ve ekonomik verimliliğe çevrilmesi için ulusal çağrılar yapılmalıdır.

Ulusal aktörlerimizden Ekonomi Bakanlığı'nın teşvikleri; Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın bakım ve yaşam modellerinde güncelleme; Sağlık Bakanlığı'nın evde bakım ile hastanelerde palyatif bakım hizmetlerinin yaygınlaştırılması; Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın yaşlı turizmi ve yaşlanma turizmi ile ilgili tanıtma çalışmaları; Maliye Bakanlığı'nın yaşlanma ile ilgili alanlarda vergisel teşvikler ile kayıt dışının önlenmesi; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın yaşlılar için sosyal güvenlik destek kapsamının genişletilmesi ve nitelikli iş gücü istihdamı; Üniversitelerimizin yaşlılık ve yaşlanma konusunda bilimsel çalışmalar ile nitelikli eğitimleri; Ticaret Odalarının yaşlılık ve yaşlanma konularında ticaretin geliştirilmesi çalışmaları; Sivil toplum kuruluşlarının yaşlanma ve yaşlılık konularında farkındalık, algı geliştirme çalışmalarını geliştirmeleri başta olmak üzere tüm sektörlerde ulusal bir uyanışın sağlanması başarının anahtarıdır.

Medikal Turizm Derneği'nin yaşlılık ve yaşlanma alanlarında 11 yıldır gerçekleştirdiği ulusal ve uluslararası çalışmalar ile; beşincisi 30 Kasım – 01 Aralık 2017 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilen Uluslararası 3. Yaş Baharı Turizmi ve Dinamikleri Kongresi ile ülkemiz artık yaşlanma ekonomisi, yaşlı turizmi ve yaşlı bakımı turizminde emekleme dönemini geçirmiş; atacağı planlı ve stratejik adımlarla başarıyı kucaklayacak seviyeye gelmiştir.

Yaşlanma Ekonomisinde Gelecek Zirvesi

Yaşlılıkta turizm, seyahat, eğitim, teknoloji, yatırım, inşaat, tüketim, sağlık ve rehabilitasyon ürünleri ile yaşlı bakımı ekonomisinde ulusal çözümlerimizin geliştirilmesinde öncü olan ve geleneksel hale gelen Beşinci Uluslararası 3. Yaş Baharı Turizmi ve Dinamikleri Kongresi 30 Kasım – 01 Aralık 2017 tarihlerinde Ankara Hilton Otelinde T.C. Cumhurbaşkanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı destekleriyle; Ankara Ticaret Odası, Philips Türkiye, Samsung Türkiye ve Flavius Antiaging Merkezleri başta olmak üzere diğer kurum ve kuruluşların katkılarıyla; Ankara Üniversitesi Rektörü Prof.Dr.Erkan İBİŞ başkanlığında, Medikal Turizm Derneği Başkanı Uzm.Dr.Sinan İBİŞ koordinasyonu ile gerçekleştirilmiştir.

Kongre içerisinde 2017 yılı ve geleceğinde yaşlanmada bakım, teknoloji, politika, turizm, yatırım, istihdam ve ekonomi alanlarının masaya yatırıldığı "Yaşlanma Ekonomisinde Gelecek Zirvesi" gerçekleştirilmiştir.

Zirveye otoriteler olarak siyaset Konusunda Aile ve Sosyal Politikalarından Sorumlu, Eski Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Güldal Akşit; asistif teknolojiler ve sağlık teknolojilerinden sorumlu Philips Türkiye adına Philips Ceo'su Haluk Karabatak, bakım hizmetleri ve kurumları adına Darülaceze Vakfı Başkanı Fatih Saraçoğlu, sağlık bakımı ve potansiyel yatırımlar adına Rönesans Holding Sağlık Yatırımları Ceo'su Kaan Kemal Ekermen katılmışlardır ve bu zirveyi Medikal Turizm Derneği Başkanı Uzman Dr.Sinan İBİŞ yönetmiştir. Zirvede kongreye katılım sağlayan 379 kişiye 12 ana başlık altında 12 soru yönetilmiş, sorulara interaktif katılımlar sağlanmış, zirve otoritelerinin ise yaşlanma sektörü ve sorular konularında yorumları alınmıştır. İki buçuk saat süren zirveden elde edilen 90 ayrı çıktı ise aşağıdadır.

Zirvesinden Çıktılar...

1. Dünyada en hızlı yaşlanan ülkelerden birisiyiz (Dünyada ilk 10 içerisindeyiz).
2. Yaşlanma ile ilgili doğru çözüm süreçlerine ve sürdürülebilir politikalara ihtiyaç var. Çözüm süreçleri doğru planlanmazsa doğru sonuçlara ulaşamaz.
3. Yaşlılık ile ilgili alanlarda ulusal farkındalık çok önemli, ülkemizde bu farkındalık çok zayıf ve geliştirilmesi gerekiyor.
4. Yaşlanma ile ilgili bakım ihtiyaçları konularında çok ciddi eksiklikler var, bu alanda da farkındalık çok önemli.
5. Yaşlılık sektörü insanlar için yeni iş alanları yaratıyor
6. Yaşlılıkla ilgili A dan Z ye çözümler ülkemizde gelişmemiş durumda ve bu sektörel alan iş dünyasına da keşfedilmemiş fırsatlar sunuyor.
7. Yaşlılık ekonomisi ve turizmi Türkiye'ye pek çok fırsatlar getirebilir. Fakat aynı zamanda pek çok tehlikeyi de barındırıyor.
8. Turizme katılım yaşlıları ayakta tutar ve ülke ekonomisine de büyük katkılar sağlar.
9. Ülkemizin yaşlı turizmi potansiyelini ekonomiye dönüştürmek için diplomatik kanallarımızı çalıştırmalıyız ve pazar bilgilerine göre doğru pazarlarda pazarlama iletişimi geliştirmeliyiz.
10. Yaşlı bakımı, yaşlıları ayakta ve zinde tutacak turizm, yaşlı ekonomisi için yatırım yapılmalı.
11. Yaşlı ile ilgili yapacağınız her yatırım geleceğinize yaptığınız yatırımdır. Yaşlı bakımına duygusal bakmalıyız, empati yapmalıyız.
12. Yaşlı bakımını aile boyutu ile değerlendirmek lazım, bakım hizmetlerinde ailelerin rollerini geliştirmek lazım. Çünkü yaşlı bakımı ailede başlar.
13. Yaşlıların eğer aile ortamı yok ise bakımevleri, huzurevleri yalnız kalmamak adına, dost edinmek için uygun ortamlardır.
14. Yaşlılıkla ilgili yapılacak her şey için ekip çalışması gerekir.
15. Demanslılar için sağlığa ulaşabilir olmak önemlidir.
16. Yaşlılarımızın aktif ve mutlu yaşam olanaklarının sağlanması, onların engin deneyimlerinden, tecrübelerinden faydalanılması toplumumuza sağlıklı bir gelecek sağlar.
17. Yaşlıların düşük geliri aktif yaşlanmaya engel oluşturuyor.
18. Yaşlının ekonomik durumunu düşünmek lazım, çünkü yaşlılıkta insanlar fakirleşiyor.
19. Emekli aylıkları ne teknolojiye, ne turizmde, ne de yaşlılıkta hakkıyla yaşamaya yetmiyor. Yaşlılar emeklilikle fakirleşiyorlar ve devletimiz yaşlıların aylık maaşlarını daha yaşanabilir seviyelere yükseltmeli.
20. Sosyal devlet politikası gereği yaşlıların ve emeklilerin yaşam gelirlerinin artması gerekmektedir.
21. 12 milyon emekli var. Sağlık sisteminde geriatri hastaneleri ve geriatri polikliniklerine ihtiyaç var.
22. Yaşlıların teknolojiyi kullanabilmeleri için çocuklar devreye sokulabilir, böylelikle çocuklarla yaşlılar arasında gönül köprüsü de kurulabilir.
23. Gelişmiş ülkelerde teknolojik bakım destek teknikleri ileride, Türkiye'de bu konu geride.
24. Yaşlılarımız teknolojiye uzaklar, yaşlıların teknoloji ile dostluklarını ve yararlanımlarını geliştirecek eğitsel aktivasyonlar planlanmalıdır.
25. Çocuklarımız yaşlıların teknoloji ile ilişki kurmasında ve eğitiminde rol sahibi olabilir.
26. Medikal tıbbi aletler yaşlılarımızın hayatını kolaylaştırabilir, yaşam sağlıklarını sürdürülebilir kılabilir.
27. Yurtdışında huzurevlerinin, yaşlı bakım merkezlerinin yanına çocuklar için kreşler yapılıyor. Çocuk kreşleri yaşlılarımızın yaşamlarına müthiş kazanımlar sağlayabilir.
28. Huzurevlerinin yanına kurulabilecek kreş ve barınaklar yaşlıların sahiplenme duygusuna destek olabilir.
29. Yaşlı bakım merkezlerinde yaşlılara yaklaşım planı değiştirilebilir.
30. Teknolojiler sadece hayatı kolaylaştırmamalı, aynı zamanda ekonomiye de katkı sağlamalı, yani ucuz olmalı.

31. Hasta yaşı bilgilerinin sürekli elde edilebilirliği çok önemli.
32. Kamu-özel hastanelerinin en büyük farkı yardım masasının çok etkin çalışması.
33. Kamu özel ortaklığı hastanelerinde yardım masası sistemi var. Hemşire hasta odasında su bile dökülse bunu otomatik olarak takip edebiliyor. Bu takip sistemlerinin gelişmesi yaşlılarımıza verilen sağlık hizmetleri kalitesi ve takiplerinde önemli kazanımlar sağlamıştır.
34. Kamu-Özel İşbirliği ile yüksek güvenli Adli Psikiyatri Hastanesi ilk defa yapıldı. Böyle bir şartname yoktu, araştırıp şartnameyi biz oluşturduk. Geriatri hastaneleri veya yaşlı bakım konseptleri ile ilgili de böyle bir yol izlenebilir.
35. Çin ve Japonya'daki yaşlılıkla ilgili sektörel yapının incelenmesinde yarar var. Bu ülkelerde yaşlıların ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde emekli ücreti almaları sağlanıyor.
36. Uzaktan teknolojik bakım hizmetleri kaliteli sağlık hizmetlerinin olmazsa olmazıdır. Bu tür hizmetler aynı zamanda bilgilerin uzun süre depolanmasını ve uzun süreli ulaşılabilirlik sağlıyor.
37. Türkiye yaşlılar için nitelikli bakım elemanlarını yetiştirip iç piyasada istihdam edebilir ve hatta çeşitli ülkelerin bakım elemanı ihtiyaçlarını karşılamak üzere iş gücü ihracatı yapabilir.
38. Termallerimiz yaşlılara rehabilitasyon hizmetlerinin sunumuna yönelik yeniden yapılandırılabilir ve termal rehabilitasyon alanlarında yaşlılara hizmet sunumunda çalışacak iş gücü yetiştirilebilir.
39. Yaşlı bakımı yapan personelin yaşlı bakımı konusunda bilgili, deneyimli, birikimli olması gerekir.
40. Bakım elemanına ihtiyaç var, Milli Eğitim Bakanlığı'nın yaşlı bakım elemanı modül programı kapatıldı, tekrar açılması gerekir.
41. Eğitimlerin nitelikli olması ve nitelikli iş gücü geliştirmek için eğitim ekibi, materyalleri, iletişim kaynakları multidisipliner vizyonda olmalı.
42. Bakım hemşireliği, yaşlı bakım teknik elemanı yetiştirilmeli ve bu meslekler özendirilmelidir.
43. 90'a yakın yaşlı bakım teknikeri eğitimi veren kurum var.
44. Türkiye bakım elemanlarını iyi yetiştirip başka ülkelere ihraç edebilir.
45. Yaşlı bakım hizmeti multidisipliner bir yaklaşımla yapılmalı, multidisipliner ekip ile yetkin kişiler yerleştirilmeli.
46. Yaşlı bakım teknikerleri bir süre sonra hemşire olmak istiyorlar, bu yüzden lisans tamamlama eğitimine gidiyorlar. Teknikerlik mesleğine devam etmeleri için asgari ücretle çalıştırılmamalıdır.
47. Yaşlı bakım elemanı, teknikerlik bölümleri tercih edilirken öğrencilerin ne iş yapacaklarını bilmeden bölümlere girmeleri bu işlerin ileride yapılabilirliklerini azaltıyor. Mezunlar mesleklerini yapmıyor, başka alanlara yöneliyor veya lisans tamamlama eğilimine giriyorlar.
48. Yaşlı bakım hizmetlerine; koruyucu sağlık, akut sağlık, rehabilitasyon bakım hizmetleri, sosyal bakım hizmetleri dahil edilmelidir.
49. Yaşlılardaki yaygın devamlı hastalıklar nedeniyle, çoklu ilaç kullanımı ciddi maliyetlere ve ilaç etkileşimleri ile sağlık kayıplarına neden olmaktadır. Yaşlılarda çoklu ilaç kullanımı hem devlete zarar, hem de tedavinin etkinliğini azaltıyor.
50. Muhtarlıklar vasıtasıyla bölgelerindeki ihtiyaç sahipleri yaşlılar tespit edilerek bu kişilere yardım ve destek olunabilir. Böylelikle ülkemizde yetiştirilmiş bakım ve teknik elemanlar istihdama kazandırılabilir.
51. Standartlar teorikte var, fakat pratikte uygulanmıyor.
52. Kar zarar hesabı ile ilgili olarak asistif teknoloji kullanımını yaygınlaştırmak gerekiyor.
53. Yaşlıları üretime katmak, yaşam kalitelerini arttırmak ve uzmanlardan yardım almak, rehabilitasyonlarını sağlamak gibi köklü değişikliklere ihtiyaç var.
54. Yaşlanma ekonomisinde uygulanabilir kararlar için yetkin mevkilerin yaşlanma alanlarıyla ilgili kararlar alması ve uygulamaya koyması gerekiyor.
55. Türkiye'de devletin içinde olduğu yaşlılar için evde bakım sisteminin geliştirilmesi ve desteklenmesi gerekiyor.

56. 2008'de devreye giren sağlık sigortası kapsamı arttırılıp, uzun süreli bakım da eklenmeli.
57. Evde bakım hizmetlerinden 500.000 kişi faydalanıyor. Buna harcanan paranın 2 katı ile Türkiye'de buna ihtiyaç duyan herkes faydalanabilir.
58. Yaşlılar için en önemli politika; siz yaşlınıza bakın, biz destek olalım politikasıdır.
59. Yaşlılarımızı iyi bir merkeze yerleştirebiliriz, ama onları ihmal etmemeliyiz. Evde bakım ihtiyaçlı hizmetleri ülkemizde hızla geliştirilmeli.
60. Yaşlılıkla ilgili tüm süreçlerin gelişmesi için sosyal gönüllü olmak gerekli. Her birimiz yaşlı bakım ve huzurevlerinde gönüllü işlere katılım sağlayabiliriz ve onları öğretebiliriz.
61. Büyüklerimize sahip çıkalım, bu bizim en yüce maneviyatımızdır.
62. Yaşlıların bakımı ile ilgili süreçler içerisinde yaşlıya hiçbir şekilde ek ödeme çıkmamalı.
63. Hiçbir geliri olmayan kişilere devlet huzurevleri için 3.050 TL ödeme yapıyor. Huzurevlerinden hiçbir ücret ödmeden faydalanıyorlar. Memur emeklileri düşük maaşları ile huzurevlerinde mağdur ediliyor.
64. Huzur evlerinde özel sektör ve devlet arasındaki maliyet farkını herkes karşılayamıyor. Devletimiz insanların önündeki bu maliyeti karşılayabilme güçlüğünü ortadan kaldırmalıdır.
65. Yaşlılar için çalışan özel kuruluşlar teşvikle desteklenirse devlet daha rahat edebilir.
66. Yaşlıların temel bakım ihtiyaçlarını içeren özel bakım hizmetleri oluşturulmalı (Demans-Alzheimer,..)
67. Bakım ihtiyaçlı olan hastalar hastaneleri işgal etmemeli.
68. Bir kişinin devlet huzurevine maliyeti aylık 3.824 TL (ayaklı), yatağa bağımlı ise 5.300 TL civarı, bakım ihtiyaçlı olan bir kişi hastanede yattığında devlete maliyeti aylık 100.000 TL civarı. Bu durumlara karşı STK'lar devlet tarafından desteklense hem hizmet kalitesi artar, hem de devlet için daha karlı olur.
69. Sosyal baskı insanların huzurevlerine yerleşmeye karar verme süreçlerini olumsuz etkiliyor.
70. Yaşlıların huzurevlerine yerleşme korkusu var, ailelerinin de güven sorunu var.
71. Yaşlılık ile ilgili süreçler yazılı hale (kitap, mecmua, gazete vs.) getirilmiyor. Sosyal bakım hizmetleri hiçbir gazetede yazmıyor.
72. Kaymakamlık, valilik, belediyeler, özel idareler yaşlılığın ihtiyaçları alanlarının gelişmesi ile ilgili ciddi bir farkındalık yaratmalılar.
73. Yaşamı anlamlandırmak gençken yapılacak yatırımlarla oluyor.
74. Yaşlılarla ilgili yapılacak yerler için Şehir planlamalarında yerler planlanmamış.
75. Yaşlı bakımı ile ilgili oluşturulacak projeler için network yok
76. Türkiye'de yapılan bir çok proje var. Fakat bu projelerin hiç biri dijital ortama aktarılmıyor.
77. Sivil toplum-özel sektör-devlet bu konularda bir arada hareket etmeli.
78. Hiçbir meslek tek başına meslek değildir.
79. STK'lar huzurevlerini daha sık ziyaret etmelidir.
80. Çocuklarla yaşlıların anlık bir araya gelebileceği etkinlikler olmalı.
81. Huzurevleri ve bakım evleri Şehir içinde olmalı, erişimleri ve hareket kabiliyetleri yüksek konumlar tercih edilmelidir.
82. Geriatrik hastanelerin yapılmasındaki en büyük engel Çevre ve Őehircilik Planlamasında.
83. Devlet, butik bakım konseptleri yaratmalı, 75. Yıl Huzurevi gibi büyük konseptler uygun değil
84. Kaldırımların ve otobüslerin iniş-çıkışları yaşlılar için uygun hale getirilmelidir.
85. Yaşlıların Őehirde erişim sorunları var, yaşlılara dost Őehirler, semtler, mahalleler ve araçlar geliştirilmelidir.
86. Evde bakım ile huzurevi arasında geçişi kolaylaştıracak bir kurum olmalı. (Yaşlı kreşi konsepti).
87. Öyle bir sosyal projeler olsun ki yaşlılık konuları sürekli gündemde olsun.
88. Moda sektörü yaş ayrımcılığı yapıyor, yaş ayrımcılığı da yaşlıları dışlanmış hissettiriyor.

89. Dünya yaşıllıkla ilgili sorunları baştan itibaren yaşlıları senaryoların içine alarak çözüyor.
90. Sektörler arası işbirliğinde sorunlar var. Sektörler yeteneklerini diğer sektörlerde yeni ürün, yeni hizmet ve yeni uygulamalara döndürebilir.